

טופס סילבוס

מבוא לניתוח יצירת אמנות – ב: מבט על אדריכלות
Introduction to Art Analysis – 2: Focus on Architecture
סמסטר ב' תשע"ד
2 ש"ס

סוג המסגרת: שיעור

שם המרצה: ד"ר נעמי מאירי-דן
טלפון:
שעות קבלה:
לפי תיאום מראש

דואר אלקטרוני: meiri@post.tau.ac.il

תאור הקורס

בסמסטר ב' נבקש ליישם את מיומנויות ההתבוננות ביצירת האמנות (סמסטר א') על אדריכלות, תוך שימת דגש על ראיית האדריכלות כמהות רב-תחומית, רב-רבדית ותלוית הקשרים. מהפכות חברתיות ותמורות כלכליות, התפתחויות טכנולוגיות ומדעיות, כוחות פוליטיים, מגמות והלכיו-רוח תרבותיים ואמנותיים, כמו גם אירועים חד-פעמיים, כל אלו משפיעים על השיח האדריכלי ומסייעים בהנעת מהלכים ובקביעת נורמות חדשות.

במוקדו של כל אחד מהשיעורים תוצב סוגיה מסוימת, הנוגעת – במידה ובצורה זו או אחרת – בקשרים שבין האדריכלות לאדריכל, בין האדריכלות למוזמין/ משתמש (החל בשליט היחיד וכלה בציבור הרחב) ובין האדריכלות ל"חברה" במובנו הרחב ביותר של המושג. הדיון, מטבע הדברים, אינו כרונולוגי; וקורס זה מבקש, על כן, לבוא בנוף לשיעורי תולדות האדריכלות.

The aim of this course is to practice the skills of description, analysis and interpretation of visual messages (from the first semester) in the field of architecture. Various sorts of building types will be examined as an interdisciplinary and multi layered phenomenon which has to be addressed in a variety of contexts.

דרישות הקורס

נוכחות,
השתתפות,
קריאה (הן במהלך הקורס והן לקראת הבחינה),
בחינה

מרכיבי הציון הסופי

בחינה (שבמסגרתה תיבדקנה גם מטלות הקריאה)

בחינה

בחינת רב ברירה, המבוססת על התבוננות בדימויים חזותיים. בחלק מן השאלות יתבקש

נושאי הקורס (נתון לשינויים)

- פתיח : אדריכלות בהקשר (מקרה בוחן : משכן הכנסת)
- אדריכלות והיסטוריה – זיכרון והנצחה (מקרה בוחן : קשת הניצחון לדורותיה)
- אדריכלות וקנה מידה (מקרה בוחן : הקתדרלה הגותית וגורד השחקים המודרני)
- אדריכלות ולאומיות (מקרה בוחן : אדריכלות ולאומיות גרמנית – מהקפלה פלטינה באאכן לכנסיית הדורמיציון בירושלים)
- אדריכלות ובינלאומיות (מקרה בוחן : ארמון הבדולח והתערוכות העולמיות)
- אדריכלות ועיר (מקרה בוחן : רומא של מוסוליני)
- אדריכלות וחברה (מקרה בוחן : הדיור הציבורי והשיכון הישראלי)
- סיכום וסגירת מעגל : אדריכלות ואמנות – יחסי גומלין

רשימת ספרות (נתון לשינויים)

- ה. בן אהרון, ה. וסרמן, *אירופה ערש הלאומיות*, יחידות 3-4: "זרוח האומה מרחפת על פני היער"
- הצייר קספר דויד פרידריך, האוניברסיטה הפתוחה, תל אביב תש"ן.
- ז. דקל-כספי (אוצרת ועורכת), *דוד רוזניק : רטרוספקטיבה*, קטלוג תערוכה, הגלריה האוניברסיטאית לאמנות ע"ש גניה שרייבר, אוניברסיטת תל אביב, תל אביב 2005 (במיוחד 100-115).
- ש. הטיס-רולף, "משכן הכנסת בגבעת רם : תכנון ובנייה", *קתדרה*, 96 (תמוז תש"ס, 2000), 131-170 ; "משכן הכנסת : תוספות ותיקונים", *קתדרה*, 105 (תשרי תשס"ג, 2002), 171-184.
- מ. טוביה, מ. בונה (עורכים), *בנין הארץ : שיכונים בשנות ה-50*, תל אביב 1999.
- א. לימור, י. חן, *ראשיתה של אירופה – מערב אירופה בימי הביניים המוקדמים*, כרך ג : התרבות
- הנוצרית, יחידה 7 : *תרבות ואמנות – הרנסנס הקרולינגי*, האוניברסיטה הפתוחה, תל אביב תשס"ד (ובמיוחד פרק ד : האמנות הקרולינגית).
- נ. מאירי-דן, "אמנות, אדריכלות ופוליטיקה בקשתות ניצחון במאה העשרים", *הפרוטוקולים של היסטוריה ותיאורה בצלאל*, גיליון מס' 10 (אוקטובר 2008).
- <http://bezalel.secured.co.il/zope/home/he/1220527665>
- ר. קולהס, *הזייית ניו יורק*, תל-אביב 2010.
- ד. קרויאנקר, *אדריכלות בירושלים – הבנייה האירופית-נוצרית מחוץ לחומות 1855-1918*, ירושלים 1987 (ובמיוחד פרק שני : הבנייה הגרמנית).
- M. Beard, J. Henderson, *Classical Art – From Greece to Rome*, Oxford History of Art, New York 2001.
- T. Bennett, *The Birth of the Museum*, London 1995 (esp. chapter 2: The Exhibitionary

Complex).

M. Camille, *Gothic Art – Visions and Revelations of the Medieval World*, London

1996.

B. Fletcher, *History of Architecture*, Oxford 1998 (1896).

P. Goldberger, *The Skyscraper*, New York 1982.

R.W. Painter, Jr., *Mussolini's Rome – Rebuilding the Eternal City*, New York 2005.

N. Pevsner, *A History of Building Types*, New Jersey 1976.

A. Sutcliffe, *Paris – An Architectural History*, New Haven and London 1993.

L.J. Vale, *Architecture, Power, and National Identity*, New Haven and London 1992.

J. Welge, “*Fascism Triumphans: On the Architectural Translation of Rome*” in: C.

Lazzaro and R.J. Crum, *Donatello among the Blackshirts – History and Modernity in the Visual Culture of Fascist Italy*, Ithaca 2005, 83-94.

במהלך הסמסטר יועלו חלק מהחומרים לאתר הקורס ותינתן הנחייה לקריאה.